

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ПЗВО

«Східноєвропейський університет
імені Рауфа Аблязова»

Ія ЧУДАЄВА

«21» листопада 2024 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Пасечник Ії Валеріївни на тему: «Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Публічна презентація наукових результатів дисертації Пасечник Ії Валеріївни на тему: «Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів» та її обговорення відбулись 15 листопада 2024 року на розширеному засіданні кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» (протокол № 08).

За результатами проведеної презентації, її обговорення та наукової дискусії щодо дисертаційного дослідження, експерти у складі д.е.н., проф., професора кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування Бойко О.В. і к.е.н., доцента кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування Мальцева М.М. та присутні на засіданні дійшли наступних висновків:

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів наукового ступеня доктора філософії, а саме Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами та доповненнями) в частині пунктів 6 і 7.

Дисертація подана до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису, виконана українською мовою, є кваліфікаційною науковою працею, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру та

містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань Соціальні та поведінкові науки.

2. Актуальність теми.

У сучасному світі інноваційний розвиток стає важливою складовою економічного прогресу суспільства. Особливе місце в цьому процесі посідає сфера освіти, яка не лише формує нові покоління професіоналів, але й виступає платформою для розвитку творчого потенціалу та генерації нових ідей. Позашкільні мистецькі освітні заклади відіграють унікальну роль у цьому контексті, адже вони поєднують культурне виховання, освіту і творчий розвиток дітей та молоді, сприяючи формуванню інноваційного середовища.

Інноваційно-проектна діяльність у позашкільних мистецьких закладах є важливим інструментом для підвищення їхньої конкурентоспроможності та забезпечення стійкого економічного зростання. Вона включає розробку і впровадження нових форм навчання, організацію творчих програм і проєктів, що стимулюють інтерес до мистецтва, а також залучення зовнішнього фінансування через грантові програми, партнерства та соціальні ініціативи.

В умовах сучасних викликів, таких як обмеженість фінансування, зміни у вимогах до освітнього процесу та швидкий розвиток цифрових технологій, позашкільні мистецькі заклади змушені шукати нові підходи до своєї діяльності. Інноваційно-проектний підхід дозволяє не лише адаптуватися до змін, але й закладати основи для довготривалого розвитку. Це вимагає активного залучення економічних інструментів, таких як стратегічне планування, управління ресурсами та моніторинг ефективності реалізації проєктів.

Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів є важливим чинником забезпечення їхньої конкурентоспроможності та стійкості в умовах сучасних викликів. Інноваційний підхід дозволяє таким закладам не лише виконувати освітню і культурну місію, а й інтегруватися в економічні процеси, залучаючи ресурси для вдосконалення навчальних програм, розвитку творчих ініціатив і розширення впливу на суспільство.

Використання економічних інструментів у проєктній діяльності відкриває нові можливості для фінансової стабільності, залучення грантів і партнерів, а також створення інноваційного середовища для учасників освітнього процесу. Це сприяє формуванню сучасної освітньої системи, яка не лише відповідає запитам часу, але й активно впливає на формування креативного потенціалу суспільства.

Отже, розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких закладів є не лише шляхом до їхнього економічного зростання, але й важливим внеском у формування креативної економіки, підтримку культурної спадщини та підготовку майбутніх поколінь до викликів сучасного світу.

Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів є ключовим чинником для забезпечення їхньої стійкості, збереження культурної спадщини та виховання нового покоління творчих особистостей, здатних робити внесок у формування креативної економіки майбутнього.

3. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана згідно з планами наукових досліджень ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова». Основу дисертації становлять теоретично-методичні і практичні розробки, що є частиною науково-дослідних робіт: «Інформаційно-комунікаційна складова суспільного життя і соціальної діяльності» (номер державної реєстрації 0123U102804), в межах якої автором виконано підрозділи «Інституціональне забезпечення інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів», «Динаміка основних показників діяльності системи позашкільних мистецьких освітніх закладів України» та «Аналітичний огляд діючих інноваційних проєктів у сфері **позашкільної** мистецької освіти»; «Технології управління корпоративними інтеграційними процесами в умовах інтелектуалізації економічного стратегування та інноваційного розвитку» (номер державної реєстрації 0124U002684), за результатами розроблена процедура факторно-критеріального оцінювання організаційно-економічних передумов розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів; «Кадрова безпека у системі управління закладом освіти» (номер державної реєстрації 0121U107575), в рамках якої визначені особливості підготовки висококваліфікованого персоналу для успішної реалізації інноваційних проєктів в позашкільній мистецькій освіті й сформовані перспективи економічної взаємодії позашкільних мистецьких освітніх закладів з культурними установами, організаціями та творчими індустріями.

4. Наукова новизна одержаних результатів.

Результати досліджень дисертанта мають наукову новизну та полягають в удосконаленні та розробці теоретичних положень і методичного забезпечення економічного розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів, а саме:

удосконалено:

базовий теоретико-методичний підхід до наукового обґрунтування інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів, розроблений на основі інтеграції сучасних методів управління, цифрових технологій, інноваційних форм співпраці з різними суб'єктами освітнього і культурного середовища та який передбачає систематизацію концептуальних засад і практичних механізмів для забезпечення їхньої ефективності та сталого розвитку;

процедуру факторно-критеріального оцінювання організаційно-економічних передумов розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів, що визначається методом експертних оцінок та враховує організаційні, економічні, інноваційні, соціально-культурні й управлінські фактори, результати реалізації якої дозволяють візуалізувати ступінь впливу кожної групи факторів на розвиток освітніх закладів;

стратегію інноваційного розвитку для позашкільних мистецьких освітніх закладів, яка базується на принципах інтеграції інновацій, активізації міжнародної співпраці та обміну досвідом, забезпечення інклюзивності, професійного удосконалення педагогічної та професійної майстерності викладачів задля реалізації творчого потенціалу здобувачів, забезпечення рівного доступу до мистецької освіти та підготовки молодого покоління до системної участі в культурному житті суспільства;

здобули подальший розвиток:

класифікація видів інновацій в позашкільній мистецькій освіті в залежності від специфіки та місця використання, особливістю якої є врахування таких класифікаційних ознак, як інтеграційність, технологічність, проектно-орієнтованість, соціалізація, інклюзивність, доступність, креативність, мультидисциплінарність;

склад факторів впливу на підготовку висококваліфікованого персоналу для успішної реалізації інноваційних проектів в позашкільній мистецькій освіті на основі виділення груп, до яких входять: зміни в структурі освітніх послуг; потреби ринку праці; необхідність інновацій у педагогічних методах; інтеграція технологій і мистецтва; розвиток інклюзивного та персоналізованого підходу; глобалізація та культурний обмін; розвиток творчого потенціалу учнів; потреба в міждисциплінарному підході; залучення сучасних методик і технологій; взаємодія з бізнесом і творчими індустріями; динамічні зміни на ринку праці; роль позашкільної мистецької освіти у розвитку креативних індустрій; підвищення соціальної значущості інноваційних освітніх проектів;

інтернаціоналізація позашкільної мистецької освіти; роль педагогів у розвитку інноваційної культури в освіті;

процес гармонізації культурного середовища інноваційно-проектної діяльності з європейським освітнім простором, який побудований на дотриманні принципів розвитку міжкультурної комунікації, інтеграції європейських освітніх стандартів, формування єдиного культурно-освітнього простору, створення спільних освітніх проєктів, збереження національних культурних традицій;

систематизація здоров'язберігаючих та ігрових технологій навчання, які використовуються в позашкільній мистецькій освіті, головною метою яких є забезпечення здоров'я, найповніше розкриття та розвиток здібностей учнів, вихованців, слухачів, полегшення вирішення освітніх проблем, формування цілісної системи пошуку і виховання обдарованої творчої особистості.

5. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів. Використання результатів роботи.

Теоретичні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи, розроблені автором, що розкривають зміст економічного розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів на засадах стратегічного менеджменту.

Наукові результати дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування у державних установах, на підприємствах, в організаціях і громадських об'єднаннях.

Основні результати дослідження, що мають прикладний характер, впроваджені: *Департаментом освіти і науки Кіровоградської обласної державної адміністрації* (довідка № 01-18/17/1-11 від 21.06.2024 р.) – під час виконання завдань щодо забезпечення реалізації державної політики у регіоні використано напрацювання стосовно розробки стратегій та рекомендацій щодо підвищення ефективності інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів та їх факторно-критеріальне оцінювання організаційно-економічних передумов розвитку; *КПНЗ «Кіровоградський обласний центр дитячої та юнацької творчості»* (довідка № 261/01-18 від 13.06.2024 р.) впроваджено запропоновані теоретичні підходи до наукового обґрунтування та інституціональне забезпечення інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів, розглянуті та обґрунтовані особливості підготовки висококваліфікованого персоналу для успішної реалізації інноваційних проєктів в позашкільній мистецькій освіті; *Громадською організацією «Міжнародна фундація науковців та освітян»* (довідка № 005/07 від 05.07.2024 р.) використано отримані результати від

інноваційно-проектного розвитку позашкільної мистецької освіти в умовах реалізації концепції «Нова українська школа», сформовані та запропоновані до впровадження перспективи економічної взаємодії позашкільних мистецьких освітніх закладів з культурними установами, організаціями та творчими індустріями.

Матеріали проведених наукових досліджень використовуються в навчальному процесі при оновленні курсів лекцій та практичних занять у ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» при викладанні дисциплін: «Економіка та організація інноваційної діяльності» та «Управління проектами» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти), «Інноваційний розвиток економіки» (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти) (довідка № 208/3 від 30.08.2024 р.).

6. Особиста участь автора в одержанні наукових та практичних результатів, що викладені в дисертаційній роботі.

Дисертаційне дослідження є самостійною науковою роботою, всі результати якого одержані безпосередньо автором і знайшли відображення в одноосібних наукових публікаціях.

Основні положення дисертаційної роботи, наукові результати, висновки, пропозиції та рекомендації, які виносяться на захист, опубліковані у вітчизняних фахових наукових виданнях.

Отримані результати є достовірними та обґрунтованими, що зумовлено використанням дисертантом широкого спектру сучасних методів дослідження, опрацюванням значної кількості наукових праць українських і зарубіжних вчених за обраним напрямом та аналізуванням великого масиву статистичних даних з вітчизняних та іноземних джерел.

Дисертаційна робота характеризується єдністю змісту, структури, наповнення та відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України (Наказ від 12.01.2017 р. № 40) щодо її оформлення. Стиль викладення в дисертації матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість й доступність їх сприйняття. Дисертаційне дослідження відповідає обраній темі, розкриває її та підтверджує, що автором вирішено поставлені у роботі завдання.

7. Перелік публікацій за темою дисертації.

Відповідно до вимог пунктів 8 і 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами та

доповненнями), опубліковані наукові результати дисертації та їх апробація є достатніми і повною мірою відображають основні положення та висновки роботи.

Основні результати дисертаційної роботи опубліковані в 6 наукових працях (3 статті у наукових фахових виданнях України; 3 тез доповідей за матеріалами наукових конференцій). Загальний обсяг публікацій становить 2,07 д.а. (всі публікації здобувача є одноосібними).

Список опублікованих праць здобувача за темою дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Пасечник І.В. Формування економічних підходів до наукового обґрунтування інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів. *Управління економікою: теорія та практика. Чумаченківські читання*. 2023. С. 211-220. DOI: <https://doi.org/10.37405/2221-1187.2023.211-220>. URL: <https://www.chumachenko-readings.org/download/2023/16-Pasechnik.pdf> (0,51 д.а.)

2. Пасечник І.В. Аналітичний огляд розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів України. *Економічний вісник Донбасу*. 2024. № 1-2 (75-76). С. 109-122. DOI: [https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-1-2\(75-76\)-109-122](https://doi.org/10.12958/1817-3772-2024-1-2(75-76)-109-122). URL: <http://www.evd-journal.org/download/2024/1-2/15-Pasechnik.pdf> (0,64 д.а.)

3. Пасечник І.В. Економічне стратегування та заходи щодо підвищення ефективності інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів. *Вісник економічної науки України*. 2024. № 1 (46). С. 104-112. DOI [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1\(46\).104-112](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.1(46).104-112). URL: <http://www.venu-journal.org/download/2024/1/14-Pasechnik.pdf> (0,49 д.а.)

Публікації за матеріалами науково-практичних конференцій:

4. Пасечник І.В. Вектори економічного розвитку інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів у вимірі формування інноваційно-орієнтованої моделі економіки. *Сучасні проблеми економічної теорії, маркетингу та моделювання соціально-економічних систем: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної інтернет конференції (м. Кропивницький, 25-26 квітня 2024 р.)*. Кропивницький: ЦНТУ, 2024 р. С. 108-111. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/0d5a31d4-6070-40b7-9d48-74ea76f0959c/content> (0,16 д.а.)

5. Пасечник І.В. Місце підготовки персоналу в реалізації інноваційних проєктів позашкільної мистецької освіти. *Економіка, менеджмент і бізнес-адміністрування в системі транскордонного співробітництва: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Черкаси, 19-20 вересня 2024 р.)*. Черкаси: ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова», 2024. С. 33-36. URL: <https://suem.edu.ua/konferenciyi> (0,15 д.а.)

6. Пасечник І.В. Вплив інноваційно-проєктної діяльності на розвиток гармонізації культурного середовища з європейським освітнім простором. *Інтеграція системи освіти України в європейський освітній простір: зб. тез доп. VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 жовтня 2024 р.)*. Київ: ДНУ «Інститут освітньої аналітики», 2024. С. 258-259. URL: https://iea.gov.ua/wp-content/uploads/2024/12/theses_2024_ssi-iea.pdf (0,12 д.а.)

8. Академічна доброчесність.

Аналіз дисертаційної роботи встановив відсутність будь-яких виявів академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Дисертація не містить порушень академічної доброчесності, що підтверджено перевіркою спеціальними програмними засобами ПЗВО «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова». Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

9. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Пасечник Ії Валеріївни на тему: «Економічний розвиток інноваційно-проєктної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів», яка подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам пп. 5, 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою КМУ від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами та доповненнями) та напрямкам наукових досліджень освітньо-наукової програми «Економіка» приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

10. Рішенням розширеного засідання кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» від 15.11.2024 р., протокол № 08,

УХВАЛИЛИ:

10.1. Затвердити Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Пасечник Ії Валеріївни на тему: «Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів», яка представлена на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки.

10.2. Рекомендувати дисертацію Пасечник Ії Валеріївни на тему: «Економічний розвиток інноваційно-проектної діяльності позашкільних мистецьких освітніх закладів» до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки після її утворення рішенням Вченої ради приватного закладу вищої освіти «Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова» та введення в дію відповідного наказу.

Головуючий на розширеному засіданні, перший проректор, професор кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування, д.е.н., професор

Сергій САВЧЕНКО

Секретар, доцент кафедри економіки, маркетингу, обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Дар'я ГРІДНЄВА